

25 Septembrie 1938.

Nr. 39

BISERICA ȘI SCOALA

REVISTĂ BISERICΕASCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMĀNE A ARADU

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. Ș. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 lună ... lei 30u
Pentru 6 luni ... lei 150

Judecătorii Comunale și Preoțimea

de Pr. Dr. Roman Popa

Prin schimbarea așezământului constituțional al Statului român, întreagă legislația țării trece prin reforme și prefaceri importante. După Constituție, într'un spirit cu totul nou, a fost promulgată Legea Administrativă, care s'a și pus în aplicare prin instalarea Rezidenților Regali la posturile de comandă.

De prezent a fost promulgată, în domeniul puterii judecătorescă, Legea de organizare judecătorescă, prin care se aduce o inovație pe tărâmul juridic, sau mai bine zis reinvie trecutul tradițional, de pe vremea Statutului organic, în ce privește organizarea instanțelor judiciare.

Prin noua lege de organizare judecătorescă, se institue, în fiecare comună rurală, nereședință de judecătorie, o instanță nouă, numită „Judecătorie comună”, compusă din: primarul comunei ca președinte, preotul și învățătorul ca membri în judecătorie, și notarul comunei ca grefier. În competența judecătoriei comunale cad: miciile conflicte dintre țărani, atât din domeniul dreptului civil — bunuri mobile până la valoare de Lei 500 — cât și din domeniul dreptului penal, contravențiile la ordonanțele administrative prevăzute în Codul penal Art. 580.

În urma acestor dispoziții legale preotul va avea rolul de judecător, îndrumător și povătuitor al credincioșilor săi. În astfel de împrejurări favorizate de Lege, preotul trebuie să fie condus de mult simț și tact pastoral; pe lângă care va mai trebui să aibă și cunoștiințe juridice generale.

Știința Dreptului, ca orice știință, evoluează continuu, tinzând spre perfecționare către principiul biblic: „...Nu voesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu”; adeca nu nimicirea celui păcătos, ci îndreptarea lui, pentru a deveni membru și instrument util societății și fiu devotat Bisericii.

E absolut necesar, deci, ca tinerii teologi, viitorii preoți de mâine, să primească și cunoștiințe juridice, chiar de pe băncile școalei, pentru a putea precumpăni și îmbina morala cu justiția și pentru a putea împăca semenii între olaltă și pe om cu Dumnezeu.

Pentru a se ajunge la această țintă și la un nivel de cunoștiințe, cerut de împrejurările actuale, ar fi consultat ca, pe lângă fiecare Academie să au Facultate teologică, să ia ființă o catedră de Drept laic, în care să se încadreze, după anii de studiu, următoarele discipline:

În anul I se vor putea preda *cunoștiințele generale juridice* și în special Dreptul civil și penal.

În anul II: *Legislația civilă-bisericească*, adeca legile țării, cari ajung în legătură cu organizarea și viața bisericească.

În anul III se va putea preda *Cooperăția și Asociațiile țărănești*, pentru a putea îndruma țărăniminea la bunăstare materială.

În fine în anul IV se va putea preda: *Statistică, Finanțe și Contabilitate*, ca o îndrumare pentru buna și regulată administrare a averilor bisericești.

Spiritul timpului cere, ca preotul de azi să fie îndrumător poporului în toate ramurile vieții sociale.

Sfântul Sinod al Bisericii noastre este în drept a delibera în cauză și a căuta soluția cea mai nimerită pentru cultivarea noilor generații de preoți în toate ramurile științelor, cari, în decursul pastoriei, ajung în atingere cu viața Bisericii și cu interesele ei sfinte.

Deschiderea anului școlar la Școala normală din Arad*)

Cuvânt de pă. consilier Dr. Gh. Ciuhandu

*"Veniți, fiilor, ascultați-mă pe mine;
frica Domnului voiu învăță pe voi".
Psalm 33. v. 10*

*Cinsti Colegiu profesoral,
Iubiți elevi!*

Mai ales cu prilejul deschiderii acestui nou an școlar mi-se pare a fi foarte potrivite cuvintele biblice, pe care vă le adresez. În aceste cuvinte avem o semnificație, sau înțeles adânc, și o precizare, amândouă provenind dela proorocul și marele poet și pedagog religios al vremii sale, care a fost împăratul David, din Legea Veche.

„Frīca Domnului”, care e, deci, un pedagog, îl căcum nă este ea tâlcuită, de fiul și urmașul lui David, de înțeptul Solomon, în Cartea Pădelor sale;

„Inceperea înțelepciunii e frīca Domnului” (I. 7).

„Frīca Domnului urește nedreptatea” (VIII—13).

„Frīca Domnului adauge zilele” (X. 28).

„Întru frīca Domnului e nădejdea celui fără și fiilor săi va lăsa razim și pace” (14. 27).

„Frīca Domnului este isvor de viață, și pre cel ce o are îl face a se teră de loajul morții” (XIV. 28).

„Cu frīca Domnului se ferește fiecare de rău” (XV. 29).

„Frīca Domnului e învățătură și înțelepciune” (XVI. 4).

„Frīca Domnului e spre viața omului” (XIX. 24).

Așa grăesc Scripturile sfintei despre „frīca Domnului”. Aceste cuvinte biblice, de tâlcuire, scoase dintr-o singură carte a înțeptului Solomon, și îndemnul părintelui său prooroc, sunt glasuri de sus. Ele au fost inspirate și ele ne răsună de peste milenii de experiență pedagogică-educativă. Ele au fost primite de pedagogia creștină, la baza sa.

*) La 15 Sept. 1938.

Evreii și Mesia

Evreii și Hristos

De M. V.

— Reproducerea interzisă. —

Evreii așteaptă un Mesia și l-au așteptat încă de acum douămii de ani. O nuanță clară și o precizare despre modul venirii — și însușirile lui Mesia, Evreii nu au. — Versele profetice despre Mesia, primesc diterile lămuriri și explicații mislice. Fiecare „Tana” sau „Emora” are părerea lui proprie. — (Vezi tratat: Senhedrin cap. chelec) În general Evreii cred că pasajile profetice nu ne pot preciza amănunte deslușibile, — pentru că ele pot fi interpretate în înțelesuri multiple. Părerea aceasta merge așa de departe, încât Hillel îndrăsnește să declare: „Evreii nu mai au Mesia; l-au mâncați în zilele lui Hischia”. Și totuși crede Hillel, că un Mesia trebuie să vie, în caz contrar ar fi fost exclus ca eretic din colegiul redacțional talmudic. Căci credința în Mesia este socotită ca cea mai de seamă dogmă a religiei evreiescă. El crede în Mesia din punct de vedere al tradiției, — însă pune puțină bază pe Scriptură, pentru că toate versetele, care zugrăvesc mărirea

înțelesul lor creștinesc esle, că „frīca Domnului” este ceea ce am numi și cu alte cuvinte: religie, pusă în practică și trătă din adins.

În acest înțeles, „frīca Domnului” sau religia trăită după vrerea Domnului, nu e un raport dintre rob și tiran, ci o legătură de iubire a lui Dumnezeu către om și de ascultare a omului față de Dumnezeu. Așa fiind, frīca Domnului: este un factor educativ de su premă importantă. Repet: de importanță nu numai pentru individ, ci și pentru societate.

Din acest punct de vedere, „frīca Domnului” trebuie să străbată, în cruce și curmezis. Pedagogia sau arta educativă, care nu poate să și deie roadele în afară de cadrul principiului de iubire și de ordine și disciplină.

Școala creștinăescă, în general, și școala românească în special, a fost determinată, în trecutul ei, de acest principiu călăuzitor. De aceea, după cuvântul episcopului apusean, Sailer, deodinioară, roslul învățătorului confesional era și esle: de a duce copiii la Hristos. De aceea, în tradiția românească a Ardealului, se punea, la 1675, prin sinodul dela Bălgard sau Alba-Iulia, de către mitropolitul Sava Brancovici, temelia școalei românești confesionale ardelenă, prin holărărea, care îndatora pe preoți să chemă copiii, cu părinți cu tot, la biserică și să-i învețe acolo, în Dumineci și sărbători. — De aceea, în cărți școlare românești din veacul XVII, când se înfiripase și o școală poporala românească, catehismul vremii de atunci — tipărit în Viena, la 1774 în trei limbi — avea, drept cuvinte începătoare chemarea davidică: „Veniți, fiilor, ascultați-mă pe mine; frīca Domnului voiu învăță pre voi...“

Într-o carte românească, tipărită la Buda în 1808, menită a fi celilă de cărturarii românești ai vremii, cari erau dascălii și preoții românești, se vorbește, în același sens, despre două temeuri, prin cari să se desobească ei, în societatea românească: „învățătura cu râvnă către legea lui Dumnezeu” și „vrednicie către învățătura norodului”.

Cuvintele acestea de indicație profesională, pentru Cler și Dăscăliime, sunt scoase din Epitomul lui

lui Izrael în vremea lui Mesia, au fost împlinite în timpul regelui Hischia; iar dacă aceasta nu s'a întâmplat în întregul sens al Scripturii, este — din vina noastră — „Păcatele au cauzat-o”. (Vezi Icarim din Rabbi Iosif Albo, p. I și V^a)

Această concepție au avut-o probabil, și Evreii conlămporani cu Hristos, pentru că Talmudul este o enciclopedie ce cuprinde cele mai vechi tradiții.

Acum 1938 ani s'a născut în Betleem, într'un orașel modest din Galileia, un copil cu numele Iisus. Nașterea s'a întâmplat în mod minunat, fără nici o senzație, ca în taină.

Dumnezeu nu se arată prin sgomot.

Cu atenție sfântă, urmăresc aceasta înțâmplare, niște oameni din familie și unii din afară.

Înțelepții Răsăritului, Simon Dreptul și Irod. Totul se petrece în taină... .

Doisprezece ani, după acești mari evenimente. Și totuși modest la vîrstă de 12 ani, ne întâlnim cu acest copil în templu, unde atrage atențunea înțelepților prin întrebările lui surprinzătoare.

Despre episodul ciudat, o tăcere lungă: în exterior un om ca toți ceilalți în casa părinților.

Mama păstrează laina și așteaptă.

Dimitrie Tichindeal, — acela care le-a scris și care avea, peste patru ani, să fie primul catihet al acestei școale, — acela, pe al cărui nume l-a împrumutat, mai târziu, acest așezământ de cultură națională.

Patru ani mai târziu dela apariția cărții lui Tichindeal cuprinzând întocmirea lucrurilor și rosturilor bisericești, — poimâne în 17 Sept. vor fi de atunci 126 ani — se aprobase, din partea împăratului de atunci Francisc I, programa sau planul de organizarea acestei școale normale, drept răspunsă pentru fideliitatea celățenească și pentru vrednicile de arme ale Românilor, în răboiale împotriva lui Napoleon.

De atunci, de peste un veac și mai bine, Școala aceasta, pusă sub ocrotirea Bisericii noastre și a episcopiei Aradului, a îndeplinit rostul unui luminos far, de „invățătură cu răvnă cătră legea lui Dumnezeu” și de „vrednicie cătră invățătura norodului”.

Astăzi anumit, fac pomenire de aceste împrejurări de odinioară, pentru drepte temeuri.

Sunt doisprezece ani, de când această școală normală, — care atunci se numea „preparandie” și astăzi de sf. Biserică — a fuzionat cu Școala normală de Stat, existență aici, întrând într-o fază nouă, printr-un acord cu Ministerul Invățământului public românesc.

Nu este nici locul și nici timpul să grăesc aici, mai de aproape, despre experiențele din cursul celor doisprezece ani, în legătură cu această școală.

Atâtă doar, dacă voi semnala, că — în fază nouă, de gândire și de acțiune, care sunt puse la temelia nou lor noastră ořânduirii de Stat și de Cultură românească. — Statul Român a aflat de bine, printr-un recent Decret-lege, să restabilească legăturile mai de aproape ale episcopiei Aradului cu Școala sa normală de odinioară.

Aștept, inaugurarea acestui an școlar își are și această semnificație specială: *fîica de odinioară, Școala normală, revine la sinul Măcii sale Biserica*, pentru că d'aci încolo să poată trăi din nou, în strânsă colaborare de odinioară și să deie roade mai îmbelșugate în slujba prosperării Neamului și Culturii noastre.

Mântuirea lumii prin Dumnezeu - Fiul, e învăluită în mister, ca creațunea lumii prin Dumnezeu Tatăl.

— Este în al 30-lea an. Situația politică în țară este încordată. Romanii amenință statul evreesc, iar conducătorii evrei se svârcolească într'un haos politic. Massa evreiască, sub impresia unei primejdii apropiate, are nevoie de ajutor. — Într'un Mântuitor. Mântuirea momentană trebuie să fie practică. Mesia cel mistic de odinioară, cu posibilități multilaterale, Cel nemărginit cu puteri de ajutor, care va avea puterea de a produce o schimbare radicală în oameni și în neam — dispărere. Necesitățile spirituale sunt înăbușite, — înălăturate de o scăpare momentană, practică. Nerăbdarea crește. Lucrul principal este ca Mesia să vie îndată. Pretențiile în persoana lui Mesia în sens spiritual cad. Decât, ca atare mai târziu mai bine acumunul mărginit în puteri. Este o problemă a timpului, căci se simte necesitatea unui eliberator de sub jugul Romanilor.

Nevoile practice înăbușe toate legendele și fantaziile frumoase despre Mesia de până acum.

Imprejurările creiază repede un Mesia cu totul nou; se vorbește de el preflindeni. Iată, că vine. E erou. Vestimentele lui sunt stropile, — roșii de săn-

Aceea ce, aici la Arad, se săvârșește prin poemul Decret-lege și prin cel de al doilea Decret-lege cu privire la învățământul secundar, este numai o reparare a unei situații, ce nu mai putea să dureze, decât spre perdere ocștească. Aceste noi orânduirii de stat îmbie Bisericii românești ortodoxe, întregi, o mare cinste și o mare sarcină cu răspunderi morale și culturale; pe acea, de a avea școale normale și alte școale secundare, cu caracter confesional. Biserica va avea, din nou, cuvântul cuvenit la formarea Dascăllilor și Preoților Neamului, în „frica lui Dumnezeu”.

Aranjamentul acesta nu se face pentru un motiv de orgoliu bisericesc sau ierarhic, ci din temeiuri de Stat. S'a ajuns așteptă, și în viața de Stat a României, la convingerea, în care noi ardelenii, cu tradiția școalelor confesionale am trăit de lungă vreme, că „frica Domnului” trebuie reintronată în toate drepturile ei în Invățământul public; trebuie înălțată și fructificată de pe catedrele românești, mari și mici și mai ales în invățământul normal și primar, pentru a ne smulge poporul din amenințătoarea primejdie a răăcărilor curente și de a-l îndruma, din nou spre Hristos Mântuitorul nostru de totdeauna.

A trebuit să urmeze, în mod logic și cu o strângere necesitară, această revenire — îl putem zice și: *convertire — a politicei de Stat*, pentru că viața însăși a început să convinge tot mai mult despre această necesitate publică, în slujba căreia suntem datori, cu foșii, să intrăm cu toate forțele noastre de simțire și acțiune.

E porunca vremurilor noi, pe care de o vom împlini, vom salva un prestigiu profesional bisericesc și didactic cultural, și vom fi, împreună, îndrumătorii utili ai vieții Neamului nostru; — ori, la dimpotrivă, vom fi slugi necredincioase și netrebnice.

Biserica noastră, care are experiențe culturale-școlare, pe cari nu le-a uitat și nu și le va neglija niciodată, leagă mari nădejdi de bine, de această întorsătură fericită a lucrurilor, ca și de legăturile mai de aproape cu Hristos, ale acestei școli!

De aceea, Biserica - Mamă a acestei școale,

gele dușmanilor Români. El tăie cu sabia lui în dreapta și în stânga.

Răsbunarea e aproape..

In vremea aceasta Esseenii stau pe malul Iordanului, departe de tulburările politice. O secție evreiască, cu o atitudine cu totul aparte, la problema evreiască și despre misiunea evreiască. Punctul central al privirilor: cauzele căderii neamului evreesc trebuie să căute înălătură, nu în afară. Sufletul joacă rolul principal la om, dacă el este într-o armonie desăvârșită cu cerințele dumnezești. Toate celelalte probleme se rezolvă de sus. Rolul poporului evreesc este spiritual, contrar celui roman. Necazurile exterioare nu sunt mai mult decât un rezultat de necurățenie interioară. Când Izrael păzește poruncile lui Dumnezeu, România nu are nici o putere asupra lor. Izrael trebuie să-și ceară drumul lui, care este împărăția lui Dumnezeu:

— „Pocăilli vă, că s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu.”

Aceasta este chemarea Rabinului lor, conducătorul Ioan Botezătorul. În grupul acesta — al Esseenilor — se vorbește despre un Mesia, cu totul altul. Un Mesia care aduce terfarea păcatelor, bucurie spirituală.

prin Prea Sfântul Episcop Andrei, pe care-l reprezintă aici, face un apel la consiliilele D-v. — profesori și elevi — să fiți și să fim cu toții, la nouile noastre datorii.

Iubiti Elevi!

Cuvântul meu se îndreaptă acum, în special către voi.

Dimitrie Tichindeal, în pomenita sa carte, din care am citat, spune și cuvintele următoare, cu mare înțeles: „Liturgia fără învățătură este ca mâncarea fără sare”.

De către inversăm acest cuvânt pilditor și-l vom aplica la învățătura ce aveți să culegeți aici, ar ieși cuvântul cam așa: Dascălia fără „frica lui Dumnezeu”, adică fără inspirație religioasă, afară de ideal religios, este ca mâncarea fără sare.

Invățământul românesc, d'abia d'acum, începe să-și primească cuvenita sa porție de sare, pentru a fi gustuos și deplin hrănilor pentru sufletul poporului nostru de creșlini, care mult s'a întristat în ultimele decenii, văzând stranele bisericilor mai ales, chiar și înseși bisericele noastre, văduvite de prezența și de colaborarea multora dintre învățătorii nostri crescuți în școale de stat.

Dar de acum înainte, lucrurile, să nădăjduim, se vor schimba. Iar pentru ca aceasta fericită schimbare să se și poată realiza seveș, e trebuință, nu numai de o sămână bună de sămănături și de îscusiri sămănători în „frica Domnului”, ci și de pământul cel bun, primitor, bine lucrat și aducător de roade, — de *ogorul sufletelor voastre*.

Luți seama, deci, la învățătură: fiți ca albinele siltoare, cari adună faguri de miere, pentru a hrăni cu ea pe alții. Învățătura, ce veți aduna voi aici, are menirea să hrănească un popor.

La școala aceasta aveți, așa dar, să vă împrieteniți cu misiunea sau cu chemarea aceasta, de învățători harnici și cu tragere de inimă.

Biserica se gândește mult la soartea voastră. Si dacă am avut, decurând, la Biserică oarecară ajutorare de împărtășit, vouă vi s'au dat cea mai mare parte a

Ioan Botezătorul vorbește despre unul care e mai mare decât el. El va veni îndată; Mesia, mielul lui Dumnezeu.

Eseenii se ocupă foarte puțin de modul interpretării Sfintei Scripturi din partea cărutarilor și și a Farizeilor lor. Viața lor ascetică, drumul către Dumnezeu e simplu, deci și sensul Sfintei Scripturi. Și, după Sf. Scriptură, Mesia este acela care ridică păcatele lumii.

În vremea aceea Iisus părăsește casa Lui. El merge; Dumnezeu-Tatăl îl trămite; timpul marei revelației a sosit. Mesia apare modest; merge să se boteze, la Ioan; merge printre alții ca toți ceilalți, și nimenei nu-L cunoaște. Începutul se face exact după Scriptură. (Vezi primul verset din Isaiia 53).

Însă Ioan profetul îl cunoaște și-l arată: „Acesta este mielul lui Dumnezeu celce ridică păcatele lumii”.

Mesia e apărul! Este posibil că nici Eseenii, să nu vadă în persoana lui Iisus, decât un om supranatural. Cel mai sfânt dintre toți oamenii, dăruit de Dumnezeu cu calități supranaturale. Ioan povestește despre unul, a cărui curea dela încălțămintă, dânsul nu este vrednic și deslege, — și care va boteza cu duh. Însă, de Fiul al lui Dumnezeu, deocamdată, nu este nici o vorbă. Taina e prea mare! Cerurile trebuie să

lor, ca semn al dragostei și al încurajerii, din partea Bisericii, în misiunea sau chemarea voastră din viitor.

Iată ce spunea, în aceeași carte a sa dacă Dimitrie Tichindeal: „Chemarea nu înfrumusează pre om, ci omul înfrumusează pre chemare”.

Cu alte cuvinte: Nu e de ajuns să ai o chemare frumoasă în lume, ci trebuie, ca și tu să fii vrednic de ea; să o înfrumusezi pe ea, împlinindu-o cu drag și cu cinste. Iar pentruca să o poti face aceasta, trebuie să învezi, să muncești, să te străduești spre tot ce este bun, frumos și folositor.

Dacă așa veți face, chemarea nu se va preface în osândă pentru voi și pentru Neam, ci în binecuvântare. Atunci veți înfrumusea și voi chemarea voastră: aici în școală, prin bune purări și prin învățăruri; iar în școala vieșii, catedrele ce vă așteaptă le veți înfrumusea și veți fi împreună-lucrători ai lui Dumnezeu și o binecuvântare pentru Neamul nostru.

În acest înțeles cer, peste toți cei de față, ajutorul lui Dumnezeu, la deschiderea acestui an școlar.

Predica de pe barcă

Pr. Gh. Perva

Domnul Hristos era o mare noutate pentru contemporanii Lui și din cauza formei și a împrejurărilor în care învăța. Mai marii vremurilor de atunci, consulii, arhierei sinedriști, nu vorbeau ori judecau decât în locurile oficiale și cu oarecare ritual. Iisus spre deosebire de ei, învăța oriunde, oricând și prin toată purtarea Sa.

Dacă învăță de pe munte, în templu, în casele păcătoșilor, trecând prin holde, pe la vamă, pe drumurile unde stau orbii; dacă da sentință ca aceea cu femeia păcătoasă, fără să răsfoiască în cărți ci numai aplăcându-se și scriind ceva cu degetul pe pământ (Io. VIII, 11), o face de bună seamă cu scopul ca să înțelegem că lumină, mângâierea, trebuie bine proporționate printre oameni și că adesea, dreptatea, judecata de bun simj, se poate face fără multe ocolisuri: numai „aplaçându-te”, căutând ceva în sine însuși.

se deschide, Sf Duh în chip de porumb trebuie să se coboare și un glas din cer. Numai în aceste împrejurări, El poate să se facă cunoscut cu Fiul lui Dumnezeu.

O surprindere la Eseeni, însă plăcută și neîndoelnică, Ioan mărturisește, că a văzut cum s'au deschis cerurile, cum s'a scoborât Duhul Sfânt în chip de porumb și o voce a strigat: „Acesta este Fiul meu cel lubit, pe acesta să-l ascultăți”.

Taina Sfintei Treimi se descoperă prima dată la botezul Domnului Iisus Hristos și se descoperă în veci numai pentru care se botează în numele Sfintei Treimi...

De aci vine atitudinea dușmănoasă și neînțelegerea Fariseilor către Hristos. Celor nebotezăți le lipsește revelația; ca atare, ei nu pot să-l ierte însușirea lui Dumnezeliască atribuită Lui de El Însuși.

Pasagile mesianice la Profeti sunt lipsite de o interpretare unitară; le lipsește, deci, importanța de afirmații sigure. Tradiția, legendele etc. știu de un Mesia, ca om supranatural.

Situația critică pentru moment, renunță la însușirile lui în ce privește îmbunătățirea situației spirituale, cerându-l într'o formă marginilă de un mare erou; de un liberator politic. Dacă Hristos ar fi apărut în vre-

Chiar și o barcă, care să aibătut o noapte întreagă fără să prindă pesti decât numai la ziuă, poate să ne învețe ceva. (Într-o legendă pe care am cunoscut-o unde, se spune că Iisus a avut de spus ceva și despre un câine mort pe care l-a găsit în cale-l: l-a lăudat albeață dinților).

Erau două bârci. (Luca V, 1-11). Una a rămas desnădăjduită și fără treabă lângă uscat: Templul lui-mel vechi; celalaltă, care avea în ea pe Domnul Hristos, Biserica N. T., s-a îndepărtat pușin de uscat — spre a arăta că, Biserica deși în contact cu poporul, totuși trebuie să fie independentă și departe de interesele pământului — apoi a înaintat curajos în adânc. Biserica N. T., întocmai ca și pescarii din evanghelie, a avut timpul ei de trudă; întocmai ca și mreja care s-a rupt de mulțimea peștilor, a avut timpul ei de sfâșiere, când prin spărțuri s-au strecurat mușii și s-au rătăcit.

Cuvintele Domnului către Petru: „Nu te teme; de acum vei vâna oameni”, ne indică înțelesul și scopul acestei întâmplări. — Așa va fi și la încreștinarea oamenilor. Veți osteni „nopții” întregi, veți arunca mreja la dreapta, la stânga și o veți scoate adesea plină de nămol și lucruri fără valoare. Nu desnădăjduiți însă. Vânatul gras, îl veți avea când la stârinița voastră se va adăuga și binecuvântarea lui Dumnezeu Cereji-o. Căutați-o.

„Toată noaptea ne-am trudit și nimic n'am prins dar după cuvântul tău voiu arunca mreja”. Aci e taina reușitei. Să arunci „mreja” după cuvântul lui Dumnezeu, după voia Lui.

Evangelia aceasta, rânduită toamna, când omul ia socoata la ceea ce a adunat, poate și spre întărire și putere, și acelora la cări toamna cea bogată nu le-a umplut hambarele. Oricărui ostenitor în bine, fără succes imediat, să-i fie spre încurajare.

mea aceea cu condițiile Sale spirituale, fără să se îl numit Fiul lui Dumnezeu, numai un Mesia liberator spiritual, n'ar fi fost mai mult decât o decepcie și, că afară, ar fi fost condamnat prin ignoranță ca loți care nu vin la timpul lor și nu se acostădează la cerințele Statului. Chiar și activitatea lui ca reformator între adepuți Săi nu l-ar fi procurat mai multe neajunsuri decât celorlalți conducători sectanți.

Mânia fariseilor către El, cari l-au cauzat răslig-nirea, zace în mărlurisirea lui ca Fiul el lui Dumnezeu. Aceasta n'a putut-o ierta fanatismul lor orb și fals.

Iată, aici se începe drama cea mare a „poporului ales”. Își ţărgăduște creatorul, și l-neagă pe acesta, despre care au profetizat și l-au prevăzut profeti lor.

„Boul cunoaște pe acela care l'a cumpărat, măgarul ieslea săpânului, Izrael nu vrea să știe, poporul meu nu vrea să înțeleagă.” Așa păxește un popor, care se joacă cu Scriptura, care își pierde capul cu comentarii sofistice despre carte cea mai sfânlă.

Drama e de acum veche, suntem în anul 1938 dela nașterea lui Hristos. Timpul și Istoria au confirmat și verificat dumnezeirea lui Hristos. Totul s'a împlinit, precis, după Sf. Scriptură. Dela răsăritul soarelui până la asfințitul lui e lăudat numele lui Dumnezeu Tatăl prin Iisus Hristos și, totuș, rabinii, moștenitorii sofisticiei stupide, sunt robii de aceeași mânie și nu pot să-i ierte lui Hristos înșuirea lui Dumnezească. Până când?...

Inceperea anului judecătoresc dela Trib. din Arad*)

— Cuvântarea P. C. S. Păr. profesor Dr. Nic. Popovici —

Săvârșind sfînțirea apei și înălțând rugăciuni către Atotdreptul Dumnezeu, ca să binecuvânteze începerea noului an judecătoresc dela Arad. Vă rog să-mi dați voie ca, în câteva cuvinte, să arăti rostul acestui act sfînțitor în cadrul solemnității de azi.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a înlemeiat Sfânta Sa Biserică, pentru ca prin Ea oamenii să se sfîntească și voința lor să se îndrepte spre voința dumnezească, supunându-se întru întreținerea acesteia. Iar voința lui Dumnezeu este, ca oamenii, adorând pe Creatorul lor, să se iubească între olală, să lucreze împreună pentru binele obștesc și să se pregătească pentru dobândirea fericirii celei veșnice. Acest fel îl urmărește Biserica prin toate acțiunile sale; și pentru atingerea lui în cursul tuturor veacurilor și-a afirmat influența sa binefăcătoare și sfînțitoare asupra tuturor domeniilor din viața societății omenești.

Așa și în privința Justiției, a exercitării puterii judecătorescă, Biserica cere afirmarea dreptășii absolute, a dreptășii dumnezeeschi, considerând pe slujitorii Dreptășii, pe judecători, drept organe instituite după și prin voia lui Dumnezeu, „trimiși de Dumnezeu pentru pedepsirea săcătorilor de rele și spre lauda săcătorilor de bine” (I. Petru 2, 13), „căci nu este autoritate decât numai dela Dumnezeu, și cele ce sunt, de Dumnezeu sunt rânduite” (Rom. 13, 1).

Dorința Bisericii de a se realiza dreptatea supremă în Justiție se vede și din împrejurarea că, în veacurile primare ale Creștinismului, organele bisericesti au primit dela mai mulți împărați romani, între alii dela Constantin cel Mare, încreștinătorul imperiului roman, și dela Iustinian, marele codificator al Dreptului roman, înținse atribuții judecătorescă, nu numai în afacerile bisericesti, ci și în cele civile și cele criminale. Aceste atribuții în Bisericile ortodoxe din Imperiul turcesc, în ceeace privesle chestiunile civile, s'au păstrat chiar și până în timpul modern. Dar și la noi, la Români, Biserica avea în timpurile mai vechi întinse atribuții la distribuirea Dreptășii, fiind legiuiriile bisericesti, codificate în pravila cea mare sau Îndreptarea Legii, chiar normative la împărtirea Dreptășii.

Astăzi Biserica nu mai exercită direct puterea judecătorescă, dar dreaptă distribuire a Dreptășii și acum este esențial condițională de realizarea principiilor religiei creștine în Justiție, fiindcă dacă judecătorul nu are la îndemâna un text precis de lege, pe care să-l aplice, — și cred că acesta este cazul de cele mai multe ori, — atunci va judeca după consuțința sa. Și fiind sufletul omeneșc o schintie divină, judecătorul, când se conduce după aprecierea sa, este îndrumat de voința dumnezească, și numai acel judecător va da o sentință dreaptă, care în sufletul său se lasă condus de legile dumnezeeschi și creștinești, veșnice. Astfel, exercitarea puterii judecătorescă este strâns legată și nedespărțită de realizarea principiilor legilor dumnezeeschi, a căror păstrătoare fidelă este Sf. noastră Biserică.

In acest sens am înțeles să săvârșește acțul sfînțitor de acum, din încredințarea Prea Sfînțitului nostru

Episcop Andrei, care trimite și binecuvântarea Sa arhiească asupra Domnilor Voastre, la inaugurarea noului an judecătoresc, care prin voia lui Dumnezeu se va desfășura sub înalta ocrotire și glorioasa stăpânire a Îndrumătorului nostru suprem, Mai. Sa Regele Carol II, Care, cu atâtă înțelepciune și siguranță, conduce destinele Statului nostru în vremurile lumburi și grele de azi și pentru Care, și de astă dată, ne-am rugat lui Dumnezeu ca să-l dăruiască sănătate deplină, la mulți ani, spre gloria Tăril și spre propagarea Sf. noastră Biserici și a Neamului Românesc, și Căruia să-l strigăm cu toții: Să trăiască la mulți ani!

MISIONARE

„Oastea Domnului” și sectele

Pr. C. Turicu

Frăția creștină „Oastea Domnului” s-a organizat din partea conducerii noastre din central mitropoliei, în primul rând cu intenția de a satisface necesitățile religioase ale credincioșilor noștri, scoțindu-i din mrejile întinse de diferențele secte.

Sectele au ajuns rezultate, datorită și faptului că menajau tendințele de manifestare a unor creștini, pentru a-și putea și el dovedi în fața mulțimii unele facultăți intelectuale ori dexterități artistice. Acest moment psihologic poate da roade binecuvântate; dar, în același timp — în lipsa unei conduceri autorizate și canonice — poate ușor duce la erzie, deci la starea critică, în care se găsesc toate sectele religioase. „Oastea Domnului” numai sub vigilenta și autoritara conducerii a Bisericii se poate feri de a decădea în felul sectelor. De aceea se cere dela slugitorii altarelor noastre o continuă și perseverentă urmărire a acestelui mișcare, nelipsind preotul dela nici-o întrunire organizată de această frăție creștină.

Acolo unde preotul vechiază și conduce întreaga acțiune a „Oastei”, ea aduce din nou în sănul mai multe noastre Biserici pe mulți, cari rătăciseră printre secțari. Avem cazul din Arad-Părneava, unde predicatorul, care odinioară a condus comunitatea baptistă și la munca cărția s-a ridicat capătea din str. Dorobanților, prin „Oastea Domnului” a revenit la sf. Biserică. Același caz s-a petrecut la Micălaea, cu predicatorul sămbătașilor. Ambii s-au reîntors la matcă, după o absență de 17—20 ani, făcând din nou forme de revenire. Tot datorită misionarismului „Oastei” se mulțumește revenirea la sf. Biserică a unui „aintemergător” și „botezător” de pe vremuri al comunității baptiste fost membru în consiliul suprem al celorungi baptiste ungare, care a „botezat” de baptiști mai multe sute de rătăciți de pe teritoriul județului Arad. Azi este unul dintre cel mai activi creștini ai bisericilor noastre, participând la toate serviciile divine și combatând cu toate armele credinții noastre ortodoxe rătăcirea lui de odinioară. În felul acesta „Oastea” se face un mijloc misionar de readucere la vatra străbună a fililor rătăciți dela legea noastră strămoșească.

În același timp se găsesc și cazuri regretabile, că dela „Oaste” s-au făcut treceri la o sectă oarecare. De ce? — Din lipsa conducerii canonice și autorității*) noastre bisericicești! Preotul i-a lăsat de capul lor, iar tarma a luat-o spre prăpastie. În privința aceasta, poate servi cazul din parohia Agriș, unde nu de mult auto-

ritățile jandarmeriei au deținut pe o seamă de așa zisă „spirită”, ca membri unei secte oprite de lege.

Cine erau „spiritii din Agriș?

Toți au făcut odinioară „Ostașii” părintelui răpusat și de pie memorie Gheorghe Papp, care le-a fost un părinte sufletesc bun și vecinic cu el, conducându-l spre lumanul cel bun. După moartea bunul păstor, în lipsa de interes și autoritate*) bisericicească adunarea „Oastei” s-a prefăcut într-un fel de seans spiritualistic, lăsând să se comunice printre un mediu cu „spiritele”. Membri acestor „adunări” nu au părăsit sf. Biserică. El și ați sunt între cei dintâi la sfintele slujbe, nici nu au făcut trecere la nici o sectă.

Atuul de ce i-a deținut jandarmii?

— Fiindcă i-a știat, întunileții, fără de preot și făcând seara și în ascunzături unele acte de credință fără de cap.

Pentru unele ca aceste aberări ale „Oastei” din unele locuri a cerut întrunirea dela schitul Feredeu printre „moțlune” ca preoții noștri să nu părăsească „Oastea”, acolo unde este în filiță.

Misionarismul „Oastei” este garantat printre conduceri înteleaptă, venită din partea intelectualilor noștri, în rândul prim — fără doar și poate — preotul, apoi învățătorul, medicul și notarul din comună.

În chipul acesta s-au făcut organizațiile în Eparhia Orășii, unde „Oastea” nu se mărginește la credincioșii mai ales credincioasele din pătura țărănimii noastre, ci s-au înglobat dintr-o început și o seamă de intelectuali în această mișcare religioasă.

Congresul „Oastei” din Oradea de naștere cu trei ani a fost o manifestare religioasă de proporții grandioase și de documentări concrete pe terenul misionarismului intern și al carității creștine.

În 22 și 23 Octombrie a. c. se va ține din nou un Congres al „Oastei Domnului” la Oradea. Comitetul central de conducere s-a întors și a luat măsuri în vederea acestelui manifestările de credință ortodoxă la frontieră. Ea va fi și de data aceasta tot atât de democratică și plină de pietate. Prea Sf Nicolae a incredințat pe consilierii săi Z. Moga și I. Eruțian, să stea într-un ajutorul preoților Bolcaș, Ioia și Lupșa. Așa că statul major al sf. Biserici este în frunte. Aceasta este apoi secondat de corpul ofițerilor-ostaș, pentru cari găsim nume de intelectuali ca: Inspector școlar Pompei Dan, Adv. Pavel Malița, expert contabil Eftimiu Mihoc, Căp. Ilie Parfenie, consilierul municipal Crăciun Darle, apoi garda doamnelor portărei Popescu, Ana Neț etc. tot atâtaia forțe intelectuale puse în serviciul misionarismului ortodox.

Pentru acest congres ne pregătim și noi cei din Eparhia Aradului, deocamdată ca participanți în număr cât mai mare: să învățăm și să urmăm pilda cea bună.

Rog pe frații preoți, conducători de „Oaste”, să se pregătească pentru a participa cu delegații, la acest congres al fraților din Oradea.

Despre ce să predicăm

Duminica XIX după Rusalii. Întrreg capitolul 6 dela Luca, în care se cuprinde și pericopa Evangeliei de azi, este destinat de Mânluiitorul desăvârșirii creștinești. Este vorba aci despre fericirea creștină, despre dragoslea adevărată — chiar față de vrăjmoși — despre dreptatea creștină, despre blândețea creștină.

*) ?? Redacția.

Vorbind despre aceasta din urma vom cunoaste, că adeseori când aspirațiunile eului nostru egoist nu sunt satisfăcute, ne simțim foarte jigniști. Totuș și alii au drepturile lor juste, părerile lor, însușirile lor. Poate acestea trebuie să le recunoaștem, să le admitem, să le primim și judecăm cu dreptate și blândețe creștinească. Numai în felul acesta este posibilă pacea socială, împreună-viețuirea pacnică între oameni. Adeseori trebuie să jertfim ambisiile noastre, să abandonăm ideile, drepturile și principiile, fără încăpăținere, fără răutate și invidie.

Aceasta o cere blândețea creștină.

Mai mulți chiar, dacă tu nu te crezi rău, pe alii dacă nu-i crezi mai buni, în nici un caz să nu-i crezi mai răi ca tine.

Nu trebuie să vedem pasul în ochiul altora, iar bârna din ochii noștri să n'o observăm. (Luca 6₄₁). Să avem curajul de a ne desculpta din ghiarele egoismului nostru.

O altă însușire pe care o cere blândețea creștină, este răbdarea plină de mărinimie. „Purtași sarcina unui altuia”. (Gal. 6₂) Să ne suferim unii pe alii, scăderile de caracter ale altora să le îndrepătrâm cu bunăvoie, ba adeseori să le luăm asupra noastră ca o cruce de purtat pe urmele lui Iisus. În toate împjurările și manifestările vieții sociale, să încurjorăm orice prilegiu de ceartă și de contracicere răuăcioasă, pentru ca toți una să fim. (Ioan 17₂₁). Cei mari pe cei mici, cei tineri pe cei bătrâni prieteni, pe prieteni și pe vrăjmași, vecini pe vecini, să se tolereze unii pe alii cu blândețe și bunăvoie creștinească. Iar dacă totuș se întâmplă vre-o neînțelegere, nu lăsați să apună soarele peste mânia voastră. (Efes 4₂₀).

Fii toldeanu tu cel dintâi care însinzi mâna de împăcare. Aceasta este adeverata virtute creștinească. Numai astfel urmezi într'adevăr învășlura și pilda Mântuitorului Iisus.

Informații

Intrunire colegială. Seria absolvenților Teologiei Ort. Române Arad, din anul 1928, se intrunesc la Arad, în ziua de Joi 6 Octombrie 1938, pentru a comemora 10 ani, dela terminarea studiilor teologice. Aviz celor interesați.

Nr. 7929 | 1938.

Publicații

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 29 Septembrie 1938, orele 10, se va ține la Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad, Secția economică, licitație publică, pentru vânzarea unui automobil uzat, marca Daimler, evaluat la suma de 25000 lei.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 80-110 inclusiv din Legea Contabilității publice, Regulamentul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele, care vor lua parte la licitație, vor depune, pe lângă ofertă și o garanție de 5% din suma oferită, iar oferta se va face numai în conformitate cu caletele de sarcini, care pot fi văzute în fiecare zi de lucru, în orele oficiale, la Secția economică a Consiliului Eparhial.

Arad, la 12 Septembrie 1938.

Seculin
Consilier, ref. eparhial

Publicații

Pentru repararea exteroară a bisericii din comuna Mocieni, se va ține licitație la 28 Septembrie 1938 la of. parohial, în baza condițiunilor consiliului parohial unde se pot vedea zilnic.

Toate spesele pentru devizele aprobate, participare și altele privesc pe amatori. *Consiliul parohial.*

Concurs

pentru Școala de cântăreți bisericesti

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în școala de cântăreți a Eparchiei Aradului pentru anul școlar 1938/39 se primesc elevi în etate de 17-30 ani, absolvenți de cel puțin 4 (patru) clase primare.

Elevii interni vor plăti pentru întreținere, hrană, locuință și taxe școlare pe anul școlar 1938/39 o taxă de lei 6000 în 2 rate, din care: 3000 lei la inscriere, iar 3000 lei la 1 Februarie 1939.

Elevii externi vor plăti o taxă școlară de lei 2400.

Cererile de admitere vor fi însoțite de următoarele documente:

1. Extras din matricula botezăților.
2. Certificat școlar.
3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial.
4. Certificat medical că e complet sănătos și apt pentru funcțiunea de cântăreț bisericesc.

Școala se va deschide la 1 Noembrie 1938 numai dacă se vor înscrie elevi în număr suficient.

Cererile de primire se vor înainta aici până la 15 Octombrie a. c.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 22 Septembrie 1938.

† Andrei
Episcop

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Concurs

Conform rezoluționali Ven. Cons. Eparhial ort. român din Arad Nr. 790/1938, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru înăpunerea parohiei I. din Târnova, devenită vacanță prin pensionarea preotului Teodor Drecin.

Venitele acestelui parohii sunt:

- I. Uzurofructul unei sesiuni parohiale constătoare din 32 iug. cad. pământ arabil, cu dreptul cuvenit de pădure și pășune și cănepiștele apartinătoare sesiunii.
2. Birul și stolele legale dela 240 numere de casă.
3. Preotul ales se va îngrăji de locuință. Este creat un fond pentru zidire de casă parohială.
4. Intregirea dotății dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Parohia e de cl. I. Dela recurenți se cere calificăriunea prescrisă pentru clasa I.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară de stat din loc, în clasele la cari va fi repartizat de superioritatea bisericescă, fără altă remuneratie și să achite regulat toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs însoțite de certificatele justificative, adresate cons. paroh. ort. român din Târnova jud. Arad se vor înainta Veneratului Consiliu E-

parohial ort. român din Arad, iar recurenții vor cere aprobarea prealabilă a Prea Sf. Sale Episcopului Eparhial Andrei pentru a putea concura și învoirea P. C. Sale protopop tractual pentru a se putea prezenta în sf. biserică din Târnova spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința consiliului paroh. ort. român din 4 Septembrie 1938.

Preot Iustin Mureșan ss.

președinte

Gheorghe Deta ss.

notar

Ințelegere cu mine:

Aurel Adamovici ss. protopop

(2-3) □

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter la tracțul Aradului și de paroh la parohia centrală din Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare a concursului în organul „Biserica și Școala”, cu dotajunea:

I. Dela parohia centrală Arad:

1. sesiunea parohială aparținătoare parohiei protopopești;

2. birul parohial și stolele legale;

3. salarul dela Stat, conform legilor în vigoare;

II. Dela protopopiat:

a) retribuțunea dela Consiliul Eparhial;

b) birul protopopesc dela fiecare preot (paroh, adm. par., capelan);

c) diurnele legale pentru vizitarea canonica;

d) spesele Cancelariei protopopești, stabilite prin bugetul Cancelariei;

e) dotajia dela Stat, conform bugetului general al Statului;

f) relut de cortel, până când va primi locuință în casa protopopească.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială, le va suporta protopopul.

Aspirații la acest post se avizează, că în termenul indicat în acest concurs, să înainteze Consiliului Eparhial din Arad recursele lor instruite cu documente de calificație, prescrise în § 53 din Statutul Organic și prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească calificătuna cerută dela reflectanții la parohiile de clasa primă, să producă testimoniu de bacalaureat (maturitate) și să dovedească cu certificat, că au împlinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc, cu succes deplin mulțumitor și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s-au distins pe terenul bisericesc și cultural.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ort. rom. din Arad, ținută la 10 Septembrie 1938.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

2-3 □

Consiliul parohial ort. român din Grăniceri, protopopiatul Chișineu-Criș, în urma rezoluționii Ven. Consiliu eparhial cu Nr. 7363/1938, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei devenită vacanță prin pensionarea preotului Gheorghe Taric.

Beneficiile impreunate cu acest post de paroh sunt:

1. Folosința sesiei parohiale, care constă din 28 jugh. cad. pământ arabil.

2. Casa parohială, după renovarea edificiului școlar.

3. Birul preoțesc legal.

4. Stolele legale.

5. Intregirea salarului dela Stat, pentru care pa-

rohia nu garantează.

Parohia este de clasa I-a rurală.

Parohul ales va servi în Dumineci și sărbători și va predica oridecători este de rând, ca săptămânal. Va catehiza la salele și clasele unde va fi împărtit de autoritatea sa superioară.

Va suporta achitând regulat toate impozitele către Stat și comună, după întreg beneficiul său preoțesc.

Concurenții la acest post de paroh, se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare, — având în prealabil avizul protopopului —, în sf. Biserică din Grăniceri pentru a-și arăta dexteritatele în serviciu, oratorie și cântare și a face cunoștință cu credincioșil conformându-se strict dispozițiunilor din art. 33. al Regulamentului pentru parohii.

Cerile însoțite de actele justificative adresate Consiliului parohial, ort. român din Grăniceri, se vor înainta Ven. Consiliu eparhial în termenul concursual, îndatorându-se concurenții a cere în prealabil autorizația Prea Sf. Sale Părintelui Episcop eparhial de a putea concura la parohie.

Dat în ședința Consiliului parohial ort. rom. din Grăniceri, dela 14 Septembrie anul 1938.

Preot Octavian T. Turcu ss. Gheorghe Rediș ss. președinte notar

Ințelegere cu:

P. Marșteu
protopop

1-3

Conform rezoluționii Ven. Cons. Eparhial ort. român din Arad Nr. 497 / 1938, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din Dud, devenită vacanță prin pensionarea preotului Dionisie Matees.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Uzurocul unei sesiuni parohiale în estinderea ei de astăzi, cu dreptul cuvenit de pășune și pădure.

2. Două (2) jugh. cad. 817 st. p. pământ arător și fânăt în „Gura Migeșului” ca răscumpărarea biroului parohial.

3. Stolele legale.

4. Birul parohial.

5. Casă parohială și grădină.

6. Intregirea dotajiei dela Stat, pe care parohia nu o garantează.

7. Parohia e de cl. I. dela recurenții se cere calificătuna prescrisă pentru clasa I.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară de Stat din loc fără altă remunerare și să achite regulat toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cerile de concurs însoțite de actele justificative adresate Consiliului parohial ort. rom. din Dud jud. Arad, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. român din Arad, iar recurenții vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Sale Episcopului Eparhial Andrei pentru a putea concura și învoirea P. C. Sale păr. protopop tractual pentru a se putea prezenta în sf. Biserică din Dud, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința extraordinară a cons. par. ort. român din Dud, ținută la 14 Septembrie 1938.

ss. Dionisie Matees ss. Neța Necșa preș. cons. par. notar

Ințelegere cu:
ss. Aurel Adamovici
protopop

1-3